

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 55/2025-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] proti postupu a uzneseniu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach, odboru kriminálnej polície, 3. oddelenia vyšetrovania ČVS: ORP-1050/3-VYS-KE-2024 z 13. augusta 2024, postupu a uzneseniu Okresnej prokuratúry Košice I č. k. 1 Pn 683/24/8802-7 zo 17. septembra 2024, proti Slovenskej republike a vláde Slovenskej republiky, zastúpených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, a proti Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 7. novembra 2024 domáha vyslovenia porušenia čl. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojich základných práv podľa čl. 12, 16, 19 a čl. 46 ústavy, práv podľa čl. 3, 6, 8, 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práv podľa čl. 1, 3, 4, 6, 7, 20, 21, 47 a čl. 48 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) uznesením vyšetrovateľa o trestnom oznámení sťažovateľa a uznesením prokuratúry o sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľa, ktoré navrhuje zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Sťažovateľ požaduje od označených porušovateľov finančné zadosťučinenie po 20 000 eur. Zároveň žiada o ustanovenie právneho zástupcu na zastupovanie pred ústavným súdom, odvolávajúci sa na nemajetnosť.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal na generálnej prokuratúre v júni 2024 trestné oznámenie na niekoľkých sudcov ústavného súdu z dôvodu, že v rozhodnutiach vedome ignorovali rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) bez toho, aby svoj postoj náležite vysvetlili. Tým mali vykonávať svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu. V konkrétnosti namietal, že mu nálezom č. k. II. ÚS 64/2024-19 zo 16. apríla 2024 bolo priznané finančné zadosťučinenie iba 800 eur a nálezom č. k. I. ÚS 205/2024-34 z 28. mája 2024 finančné zadosťučinenie 200 eur, čím sudcovia ústavného súdu úmyselne podhodnotili odškodnenie, ktoré by mu inak podľa rozhodovacej praxe ESLP patrilo.

3. Trestné oznámenie odmietol vyšetrovateľ ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením, pretože nebol dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku. Vyšetrovateľ dospel k záveru, že podozriví ako verejní činitelia zmienenými nálezmi ústavného súdu vykonávali svoju právomoc v súlade so zákonom, a teda nemohli svoju právomoc vykonávať spôsobom zákonu odporujúcim v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech. Samotná skutočnosť, že podozriví nepostupovali v súlade s právnym názorom sťažovateľa ako oznamovateľa, nemôže zakladať žiadne nespochybniteľne zistené predpoklady vzniku trestnoprávnej zodpovednosti. Podaním trestného oznámenia nemožno dosiahnuť preskúmanie nálezu ústavného súdu, ktorý nie je v súlade s právnym názorom oznamovateľa. Vymedzenými skutkami nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a ani žiadneho iného trestného činu či priestupku.

4. Proti uzneseniu vyšetrovateľa podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú prokurátor okresnej prokuratúry namietaným uznesením zamietol ako nedôvodnú. V podrobnostiach odkázal na odôvodnenie uznesenia vyšetrovateľa, pričom zároveň uviedol, že nespokojnosť s rozhodnutím ústavného súdu neznamena, že sa jeho sudcovia dopustili daným rozhodnutím trestného činu. Otázku, či v konkrétnej veci ide o trestný čin, posudzujú orgány činné v trestnom konaní samostatne podľa kritérií stanovených zákonom bez ohľadu na názory a požiadavky strán trestného konania. Sťažovateľovi nič nebráni, aby sa svojich práv domáhal všetkými zákonnými prostriedkami, avšak nie v trestnej oblasti. Napadnuté uznesenie vyšetrovateľa bolo vyhodnotené ako zákonné a odôvodnené.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že sudcovia ústavného súdu vykonávajú svoju právomoc svojvoľne a spôsobom, ktorý odporuje zákonu, pretože dlhodobo v rozhodnutiach podhodnocujú výšku finančného zadosťučinenia, ktoré sa priznáva sťažovateľom, alebo ústavné sťažnosti odmietajú. V prípade sťažovateľa ide o nálezy ústavného súdu č. k. II. ÚS 64/2024-19 zo 16. apríla 2024 a č. k. I. ÚS 205/2024-34 z 28. mája 2024, v ktorých mu bolo podľa jeho názoru priznané veľmi nízke finančné zadosťučinenie. Tým mu ako obeti porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov spôsobujú ďalšiu škodu. Vyjadruje názor, že sudcovia ústavného súdu zneužívajú svoju beztrestnosť a svoju právomoc vykonávajú spôsobom odporujúcim zákonu. S cieľom nápravy urobil všetko, čo od neho právne predpisy požadujú. Podal o týchto skutočnostiach trestné oznámenie, ktoré vyšetrovateľ namietaným uznesením odmietol.

Proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť, ktorú okresná prokuratúra namietaným uznesením odmietla, preto sa obrátil na ústavný súd.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Namietané uznesenie vyšetrovateľa bolo predmetom prieskumu realizovaného okresnou prokuratúrou na základe sťažovateľom podanej sťažnosti. Konanie o sťažnosti bolo skončené uznesením okresnej prokuratúry. Právomoc okresnej prokuratúry rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Preto bola sťažnosť v rozsahu proti uzneseniu vyšetrovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

7. Čo sa týka napadnutého uznesenia okresnej prokuratúry, treba uviesť, že právo na začatie alebo vedenie trestného konania proti označenej osobe, napr. na základe podaného trestného oznámenia, nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (II. ÚS 340/2014, II. ÚS 620/2016). Rovnako súčasťou tohto práva nie je ani povinnosť orgánu štátu kvalifikovať konanie, v ktorom sťažovateľ vidí porušenie svojich práv, ako trestný čin. Sťažovateľ ako oznamovateľ trestného činu mal zákonné právo domáhať sa len toho, aby sa jeho oznámením či sťažnosťou kompetentný orgán zaoberal. Nemá však nárok na to, aby výsledok konania zodpovedal jeho predstave. Oznamovateľ má právo byť oboznámený s opatreniami prijatými na základe jeho oznámenia a má tiež právo žiadať prokurátora o preskúmanie postupu vyšetrovateľa po podaní oznámenia. Procesným oprávneniam oznamovateľa (poškodenej osoby) však nezodpovedá aj povinnosť orgánov činných v trestnom konaní začať trestné konanie na základe jeho oznámenia.

8. O porušení označených práv by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by orgány činné v trestnom konaní nevenovali trestnému oznámeniu sťažovateľa pozornosť, ktorú vyžaduje zákon. Tak tomu v prípade sťažovateľa nie je. Vyšetrovateľ a prokurátor trestné oznámenie sťažovateľa preverili, teda preskúmali prípadnú trestnú zodpovednosť označených podozrivých osôb a dospeli k záveru, že v uvedenom prípade nedošlo k naplneniu objektívnej ani subjektívnej stránky trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa a ani iného trestného činu konkrétnou osobou. Okresná prokuratúra sa zaoberala sťažnosťou sťažovateľa a vyhodnotila ju tak, že ju odmietla ako nedôvodnú. Sťažovateľovi bola jasne vysvetlená najzásadnejšia okolnosť, že podozriví sudcovia ako verejní činitelia nálezmi č. k. II. ÚS 64/2024-19 a č. k. I. ÚS 205/2024-34 o ústavných sťažnostiach sťažovateľa rozhodli a nálezy riadne odôvodnili. Tým vykonávali svoju právomoc v súlade so zákonom. Svoju právomoc teda nemohli vykonávať spôsobom zákonom odporujúcim v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech. Preto prípadná nespokojnosť sťažovateľa s tým, ako ústavný súd konal a rozhodol, nemôže zakladať znaky skutkovej podstaty trestného činu. Vysvetlenie, že nesúhlas s rozhodovacou činnosťou sudcov ústavného súdu nemožno uplatniť v trestnej oblasti trestným oznámením, nie je svojvoľné. V tejto súvislosti je dôležité, že trestné oznámenie sťažovateľa nebolo odmietnuté primárne z dôvodu podľa čl. 136 ods. 1 ústavy, ktoré vylučuje trestné stíhanie sudcu ústavného súdu za rozhodovanie pri výkone jeho funkcie, ako to uvádza sťažovateľ v ústavnej sťažnosti,

ale preto, že namietané nálezy boli výsledkom výkonu právomoci sudcov ústavného súdu a nemohlo tým dôjsť k založeniu ich trestnej zodpovednosti.

9. Pokiaľ ide o namietané porušenie práva podľa čl. 12 ústavy, treba uviesť, že tento článok ústavy je vstupnou bránou do ústavnej úpravy základných práv a slobôd a ako taký má charakter všeobecných ústavných princípov. Napriek tomu, že je implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, nemá charakter základného práva a slobody, ktorého ochrany by sa bolo možné samostatne domáhať pred ústavným súdom (I. ÚS 7/2010, I. ÚS 518/2013, III. ÚS 145/2020). Rovnaký záver platí aj vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 2 ústavy upravujúceho štátnu moc, ktorého obsahom však nie sú základné práva a slobody.

10. Ani z čl. 6 dohovoru (pokiaľ je jeho aplikovateľnosť založená napr. na trestnom oznámení proti tretej osobe) nevyplýva právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní (Dziedzic proti Poľsku, č. 50428/99, rozhodnutie EŠLP z 25. 11. 2003, bod 6; Helmers proti Švédsku, č. 11826/85, rozsudok EŠLP z 29. 10. 1991, bod 29; Kusmierek proti Poľsku, č. 10675/02, rozsudok EŠLP z 21. 9. 2004, bod 48).

11. Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 16 a 19 ústavy a čl. 3, 8 a 14 dohovoru garantujúcim nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia, zákaz mučenia, krutého, neľudského či ponižujúceho zaobchádzania, ako aj ochranu súkromia a zákaz diskriminácie treba uviesť, že základom na ich uplatnenie je tvrdenie o materiálnej stránke týchto článkov, teda že k takýmto zásahom došlo zo strany orgánov verejnej moci či súkromných osôb, čo sťažovateľ v ústavnej sťažnosti neuvádza. Sťažovateľ sa domáha účinného vyšetrovania a spravodlivého zadostučinenia, čo spája s porušením aj týchto práv, ktoré však nemajú súvis so sťažovateľovou ústavnou sťažnosťou. Vzhľadom na to je bezpredmetné sa týmito právami zaoberať. Rovnako nebol dôvod zaoberať sa namietaným porušením práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru, pretože sťažovateľ si toto právo riadne uplatnil podaním sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľa, s ktorou sa riadne zaoberal prokurátor v namietanom uznesení.

12. Vo vzťahu k článkom charty sťažovateľ nedôvodí spojitosťou s porušením konkrétnych práv a slobôd zaručených právom Európskej únie (čím je vymedzená aplikačná pôsobnosť tohto ustanovenia). Táto okolnosť rovnako posúva jeho námietku do kvalifikačného priestoru zjavnej neopodstatnenosti.

13. Orgány činné v trestnom konaní trestné oznámenie sťažovateľa riadne prešetrili a okresná prokuratúra riadne preskúmala jeho sťažnosť a jasne odôvodnila, že nedošlo k zisteniu spáchania akéhokoľvek trestného činu sudcami ústavného súdu. Postupu orgánov činných v trestnom konaní nemožno z ústavného hľadiska nič vytknúť. Namietané uznesenie prokuratúry nevedlo k porušeniu základných práv sťažovateľa, preto bola ústavná sťažnosť v rozsahu proti uzneseniu prokuratúry podľa ustanovenia § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

14. Vzhľadom na to, že sťažovateľ v petite podanej ústavnej sťažnosti bez ďalšieho označil ako porušovateľov svojich práv aj Slovenskú republiku a vládu Slovenskej republiky, zastúpené Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, a Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ktoré však vo vzťahu k podanej ústavnej sťažnosti (vecne sa týkajúcej rozhodnutí o trestnom oznámení sťažovateľa) neboli pôvodcami žiadneho rozhodnutia, opatrenia alebo iného

zásahu (nemohli teda vyvolať porušenie jeho práv), ústavný súd zistil splnenie dôvodov na odmietnutie sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti aj v tejto jej časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

15. Sťažovateľ požiadal o ustanovenie právneho zástupcu. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní pred ústavným súdom ustanoviť fyzickej alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Preto neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nebolo vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. februára 2025

Robert Šorl
predseda senátu